

บทที่ 4

การศึกษาปัญหา ความต้องการ รูปแบบ และศักยภาพ

การศึกษาปัญหา ความต้องการ รูปแบบ และศักยภาพ ของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ได้ดำเนินการศึกษาถึงบริบทของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง พบว่าสภาพพื้นที่ตั้งของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 61 หมู่ 1 บ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ มีสภาพบริบทสังคมในชุมชนมีความรู้จักกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และส่วนใหญ่เป็นญาติกัน ทำให้รู้จักกันทั้งหมู่บ้าน คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ราษฎรส่วนใหญ่จึงมีอาชีพหลักในการทำนา (ถือเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนด) และจะทำอาชีพเสริมหลังฤดูการเก็บเกี่ยว ได้แก่ การเพาะเห็ด ปลูกกล้วยเหลือง และปลูกผักต่าง ๆ ทั้งนี้ทีมวิจัยได้เข้าพื้นที่เพื่อศึกษาปัญหา ความต้องการ รูปแบบ และศักยภาพ ของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงด้วยการจัดเวทีชาวบ้าน การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ปัญหาของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

จากการเข้าพื้นที่และดำเนินกิจกรรมในการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง สามารถแบ่งปัญหาที่พบออกได้เป็น 4 กลุ่ม ใหญ่ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการบัญชี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

พบว่า สภาพการบริหารจัดการของกลุ่ม ยังมีการรวมตัวของสมาชิกไม่เหนียวแน่นเท่าที่ควร โครงสร้างการบริหารไม่ชัดเจน เนื่องจากการแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจน

1. ด้านโครงสร้างการบริหาร พบว่า โครงสร้างของกลุ่มไม่ชัดเจน ไม่มีการเขียนคำบรรยายลักษณะงานประจำตำแหน่งงาน
2. ด้านการประสานงาน พบว่า ขาดการประสานงานที่ต่อเนื่อง และการวางระบบการทำงานยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการบริหารเวลาทั้งของกลุ่มและของสมาชิก เป็นเหตุให้กลุ่มมีคนทำงานน้อย
3. ด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า ผู้นำกลุ่มและสมาชิก ยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันที่ถูกต้อง ทำให้ลูกหลานไม่สนใจทำหรือเรียนรู้ และสมาชิกบางคนต้องการทำเอง

ปัญหาด้านการตลาดและการสื่อสารการตลาด

จากการศึกษาถึงปัญหาในการดำเนินงานด้านการตลาดและการสื่อสารทางการตลาดของทางกลุ่ม พบว่า

1. ด้านผลิตภัณฑ์ยังไม่มีตราสินค้า และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์
2. ด้านราคา การตั้งราคาสินค้ายังไม่มีเหมาะสม
3. ด้านสถานที่จัดจำหน่าย ทางกลุ่มมีช่องทางการจัดจำหน่ายจำกัด การขนส่งมีต้นทุนสูง และแหล่งจำหน่ายสินค้ายังไม่หลากหลาย
4. ด้านการสื่อสารการตลาด ทางกลุ่มยังไม่มีโปรโมชั่นประชาสัมพันธ์ เนื่องจากทางกลุ่มติดขัดเรื่องของงบประมาณในการดำเนินงานที่จำกัด ทั้งงบประมาณในการผลิตสื่อและงบประมาณในการเดินทางไปขายสินค้าตามงานแสดงสินค้า รวมทั้งการจัดบูทแสดงสินค้ายังมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอและเหมาะสม

ปัญหาด้านการผลิต

พบว่า การผลิตของกลุ่มมีปัญหาในกระบวนการต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่กระบวนการนำเข้า (Input) กระบวนการในการผลิต (Process) และผลผลิต (Output) สามารถจำแนกเป็นประเด็นปัญหาได้ ดังนี้

1. การผลิตของกลุ่มทำในลักษณะการรับจ้างผลิตตามจำนวนในลักษณะของการคำสั่งจากพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ซึ่งมีปัญหาว่ายอดในการสั่งซื้อไม่สม่ำเสมอและไม่ต่อเนื่องตลอดทั้งปี ส่วนช่องทางการจำหน่ายปลีกของกลุ่มจะจัดจำหน่ายเฉพาะในสถานที่ทำการผลิตโดยไม่ได้นำผลิตภัณฑ์ไปขายที่อื่น
2. ด้านวัตถุดิบ พบว่า
 - 2.1 ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากวัตถุดิบหลักในการผลิตส่วนใหญ่มีราคาเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ผ้าสี ฟองน้ำ ด้าย พ้ายางหนัง และใยโพลีเอสเตอร์ เป็นต้น
 - 2.2 การเก็บสำรองวัตถุดิบจำนวนมาก เนื่องจากบางช่วงเวลาวัตถุดิบมีไม่เพียงพอหาซื้อได้ยาก และวัตถุดิบบางชนิดขาดตลาด ทำให้ทางกลุ่มต้องมีการซื้อเก็บตุนไว้จำนวนมาก เช่น ผ้าที่มีลวดลายตามแบบที่ลูกค้าต้องการ หากหาไม่ได้ก็ต้องใช้ผ้าที่มีลวดลายใกล้เคียงทดแทน ซึ่งบางครั้งลูกค้าไม่ต้องการ
3. ด้านอุปกรณ์ในการทำงาน พบว่า
 - 3.1 อุปกรณ์ไม่เพียงพอและชำรุด เนื่องจากปัจจุบันกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงมีจักรเย็บผ้าจำนวน 11 หลัง ประกอบด้วยจักรอุตสาหกรรม จำนวน 9 หลัง (สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพจำนวน 6 หลัง) จักรโพง 1 หลัง และจักรกุน 1 หลัง ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการใน

การผลิต และเนื่องจากจักรมีอายุการใช้งานมาแล้วหลายปีทำให้จักรเย็บผ้าเกิดการชำรุดบ่อย ทำให้ต้องเสียค่าซ่อมแซมตรวจเช็คเครื่องละ 200 บาท/ครั้ง เนื่องจากบริการซ่อม ณ สถานที่ตั้งเครื่องจักร ซึ่งเป็นต้นทุนที่สูงของกลุ่ม

3.2 อุปกรณ์ล้าสมัย ไม่สามารถเย็บผ้าเป็นลวดลายต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ เนื่องจากเป็นจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม หากต้องการจักรที่มีสมรรถนะสูงก็มีราคาที่สูงมากกลุ่มไม่สามารถลงทุนได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ คุณภาพของสินค้า และความเร็วในการผลิต

4. ด้านสมาชิกผู้ทำการผลิต พบว่า

4.1 สมาชิกไม่ตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพเสริมด้านการตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้ามากนัก ทำให้กลุ่มขาดบุคลากรที่มีความสามารถ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการผลิตของกลุ่ม

4.2 สมาชิกมีทักษะการตัดเย็บไม่เท่ากัน ทั้งนี้สมาชิกส่วนใหญ่ยังขาดทักษะที่ดีในการตัดเย็บ ทำให้ชิ้นงานขาดความประณีต ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ไม่ได้คุณภาพตามที่กลุ่มกำหนดไว้

4.3 สมาชิกมีความต้องการในการทำงานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ ทำให้ได้ชิ้นงานที่ไม่มีคุณภาพตามต้องการ นอกจากนี้ชิ้นงานที่ใช้เวลามากค่าตอบแทนไม่จูงใจ จึงไม่มีใครอยากชิ้นงานที่ใช้เวลามาก

4.4 ในบางฤดูกาลมีสมาชิกมาผลิตน้อย เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก และจะมาทำงานของกลุ่มในช่วงที่ว่าง เช่น หลังจากฤดูกาลทำนา ส่งผลให้กลุ่มไม่สามารถรับคำสั่งซื้อจำนวนมากได้และบางครั้งไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตามที่กำหนด

4.5 ไม่มีความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์

5. ด้านกระบวนการผลิต พบว่า มีความผิดพลาดในกระบวนการผลิต ได้แก่

5.1 การเดินเส้นรองเท้าเกิดการเดินเส้นสลับข้างกันระหว่างรองเท้าข้างซ้ายกับรองเท้าข้างขวา ในการผลิตรองเท้าใส่ในบ้าน ทำให้ต้องผลิตรองเท้าเพิ่มอีกหนึ่งข้าง

5.2 การตัดผ้าผิดขนาด ทำให้ไม่ได้จำนวนตามที่ต้องการ ซึ่งผ้าที่ผิดขนาดจะนำไปทำเป็นรองเท้าสำหรับเด็ก หรือกระเป๋าใส่สตางค์ เป็นต้น

5.3 การกั้นรองเท้าไม่สวยงาม เนื่องจากผู้ปฏิบัติบางรายไม่มีทักษะเพียงพอทำให้เกิดรอยย่นไม่สวยงาม

6. ด้านสถานที่ พบว่า

6.1 สถานที่คับแคบ มีพื้นที่การทำงานจำกัดไม่เพียงพอที่จะรองรับการผลิตทั้งหมดของกลุ่ม

6.2 แสงสว่างไม่เพียงพอและอากาศถ่ายเทไม่สะดวก

7. ด้านตัวผลิตภัณฑ์ พบว่า

7.1 รูปแบบของผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลาย ได้แก่ รองเท้าใส่ในบ้าน (Slipper) ที่นอน ปิกนิก เบาะรองนั่ง ผ้าห่มนวม และกระเป๋าผ้า เป็นต้น

7.2 การควบคุมมาตรฐานของสินค้ายังไม่ดีพอ

7.3 การบรรจุหีบห่อ ไม่สวยงามและไม่ทันสมัย สมาชิกขาดทักษะในการบรรจุหีบห่อ และไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการบรรจุหีบห่อให้แน่นหนา ทำให้กล่องหลุดง่าย ของหล่นกระจาย กระจาย โดยเฉพาะการบรรจุรองเท้าจำนวนมาก ๆ เพื่อส่งไปต่างจังหวัดจะมีความยุ่งยากมาก เนื่องจากกลุ่มไม่มีวัสดุที่เหมาะสมในการหีบห่อ

7.4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ยังขาดแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย เช่น ลวดลาย รูปแบบ การเลือกใช้สีส่นและวัสดุดิบให้สอดคล้องกับ แนวโน้มความต้องการและความนิยมของกลุ่มเป้าหมาย

8. ด้านการขนส่ง พบว่า มีค่าใช้จ่ายที่สูง เนื่องจากสถานที่ผลิตอยู่ในเขตอำเภอออดอย สะเท็ดห่างไกลจากแหล่งชุมชน และการใช้บริการรถสาธารณะไม่สะดวกเท่าที่ควร

ปัญหาด้านการเงินบัญชี

พบว่า การเงินบัญชีของกลุ่มมีปัญหาในกระบวนการต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่การจัดการแหล่งเงินทุน การบันทึกรายการ และการใช้ไปของเงินทุน สามารถจำแนกเป็นประเด็นปัญหาได้ ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุน พบว่า

1.1 เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ เห็นได้จากการที่กลุ่มขาดเงินทุนหมุนเวียนสำหรับซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ทำให้ โดยมีแหล่งที่มาของเงินทุน คือ

- 1) เทศบาลตำบลสง่าบ้าน
- 2) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และ
- 3) เงินกู้นอกระบบ

1.2 ระยะเวลาคืนเงินกู้สั้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการในการลงบันทึกรายการทางการเงิน พบว่า

2.1 ระบบบัญชีของกลุ่ม ยังไม่มีระบบบัญชี กลุ่มมีเพียงการบันทึกกรายรับรายจ่าย หรือสมุดเงินสดรับเงินสดจ่ายเท่านั้น

2.2 การลงบัญชีไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากยังขาดวินัยในการบันทึกกรายการทางการเงิน ให้ครบถ้วน

2.3 กลุ่มไม่ทราบต้นทุนที่ชัดเจน ทางกลุ่มใช้หลักการประมาณการต้นทุนเป็นหลัก

2.4 การบริหารสินค้าคงคลังของกลุ่ม ใช้วิธีการประมาณด้วยสายตาว่า หากไม่มีสินค้าคงเหลือ ณ สถานที่เก็บสินค้าของกลุ่มแล้ว แสดงว่าสินค้านั้นๆ หหมดลง จากนั้นทางกลุ่มจึงจะได้ดำเนินการผลิตสินค้าชนิดนั้นเพิ่มเติมใหม่ หากกรณีการนำสินค้าออกจากสถานที่เก็บไปขายทางกลุ่มฯ ใช้วิธีการจดบันทึกการขายการเบิกออกไปก็ขึ้นเท่านั้น

3. ปัญหาการจัดเก็บหนี้

3.1 เกิดหนี้เสีย (เก็บหนี้ไม่ได้)

ความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

การค้นหาคำความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง เพื่อเป็นเป้าหมายในการวางแผนงานในการพัฒนาต่อไปในอนาคต จากการเข้าพื้นที่และดำเนินกิจกรรมในการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง สามารถแบ่งความต้องการที่พบออกได้เป็น 4 กลุ่ม ใหญ่ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการบัญชี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความต้องการด้านการบริหารจัดการ

1. ความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การพัฒนาวิธีการจัดการของกลุ่ม (เช่น การเสริมความรู้ระบบการบริหารและการหาสมาชิกเพิ่ม เป็นต้น) การพัฒนาเรื่องการบริหารเวลา การให้สมาชิกในครัวเรือนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น และการจัดฝึกอบรม เป็นต้น
2. ความต้องการให้ทางกลุ่มมีศูนย์เรียนรู้ ในด้านการตัดเย็บของกลุ่ม มีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน โดยคำนึงถึงการไหลของงาน ตลอดจนการจัดให้มีจุดแสดงสินค้าตัวอย่างและการขายสินค้า รวมถึงสถานที่ในการต้อนรับผู้มาศึกษาดูงาน

ความต้องการด้านการตลาด

1. ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า
 - 1.1 มีความต้องการในการสร้างความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่ทันสมัยและแปลกใหม่
 - 1.2 มีความต้องการสร้างตราสินค้าของกลุ่มที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เพื่อนำไปใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เป็นที่จดจำของลูกค้า
 - 1.3 มีความต้องการในการได้รับการรับรองมาตรฐานและการได้รับการยกระดับของผลิตภัณฑ์ โดยต้องการได้รับการคัดสรรสินค้าโอท็อปในระดับ 4 ดาว
 - 1.4 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การหีบห่อสินค้าให้มีความแข็งแรงทนทานและมีความน่าสนใจ ตลอดจนการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการทำบรรจุภัณฑ์ในลักษณะต่าง ๆ

2. ด้านการกำหนดราคาสินค้า

2.1 มีความต้องการความรู้เกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าที่เหมาะสม

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

3.1 มีความต้องการให้ช่วยจัดหาตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายให้มีเพิ่มมากขึ้น
กว่าเดิม

3.2 ร้านค้าของกลุ่มในหมู่บ้าน เพื่อจำหน่ายและแสดงสินค้า ของทางกลุ่ม

4. ด้านการส่งเสริมการขาย

4.1 พัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ นามบัตร แคตตาล็อก

4.2 บูธแสดงสินค้าที่มีอุปกรณ์พร้อม เช่น ตู้โชว์ ชั้นวางของ

4.3 ป้ายกลุ่มหน้าหมู่บ้าน

ความต้องการด้านการผลิต

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1 ความต้องการเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ในการผลิตที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ เช่น จักรคอมพิวเตอร์ เครื่องตัดผ้า และเครื่องตัดแผ่นยาง เป็นต้น

1.2 ความต้องการความรู้ในการเลือกวัสดุในการผลิตที่เหมาะสม

1.3 ความต้องการในการปรับปรุงสถานที่ ให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก แสงสว่างเพียงพอ มีการแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน มีการจัดระบบการไหลของงานให้ต่อเนื่องและสะดวกในการทำงาน (เช่น การจัดวางจักรเย็บผ้า เป็นต้น)

2. ด้านกระบวนการ

2.1 การพัฒนาความรู้ สมาชิกต้องการมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการตัดเย็บเพิ่มเติม การเลือกलयผ้า การประกบผ้า และการตกแต่งลวดลาย เป็นต้น

2.2 การพัฒนาทักษะการผลิต สมาชิกต้องการให้มีผู้เชี่ยวชาญมาฝึกสอนเทคนิคในการตัดเย็บ การต่อลายผ้า และการปักลายต่าง ๆ เป็นต้น

3. ด้านผลิตภัณฑ์

3.1 การออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยสมาชิกส่วนใหญ่ต้องการจะพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม (แบบใหม่) ให้สวยงามและหลากหลาย เพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น โดยรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สมาชิกต้องการผลิต ได้แก่ ตุ๊กตาหมีแพนด้า รองเท้าผ้าใสในโรงแรม ผ่ากันเป็อน หมอนอิง ผ้าเช็ดเท้า ผ้าคลุมเตียง กระเป๋าผ้า และกระเป๋าใส่เครื่องสำอาง เป็นต้น

3.2 ความต้องการพัฒนารูปแบบการผลิตให้เป็นมาตรฐาน เพื่อช่วยให้การผลิตสามารถผลิตได้รวดเร็วขึ้น

ความต้องการด้านการเงินบัญชี

1. ด้านเงินทุนหมุนเวียน มีความต้องการเงินทุนหมุนเวียนและเงินลงทุนเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าได้มากขึ้น
2. ด้านการจัดทำบัญชี กลุ่มมีความต้องการในการพัฒนาการวางระบบการเงินบัญชีที่เหมาะสมสำหรับกลุ่ม
3. ด้านการคำนวณต้นทุน กลุ่มมีความต้องการความรู้และแนวทางในการคำนวณต้นทุนอย่างง่ายที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่ม
4. ด้านการบริหารการเงิน กลุ่มมีความต้องการความรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงิน เพื่อที่จะช่วยในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม เช่น การจ่ายค่าตอบแทนที่จูงใจ และความคุ้มค่าในการลงทุน เป็นต้น

รูปแบบการดำเนินการของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 61 หมู่ 1 บ้านดอกแดง ต.สง่าบ้าน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ปัจจุบันใช้สถานที่บ้านของประธานกลุ่มตัดเย็บ โดยนำพื้นที่ใต้ถุนบ้านมาปรับเป็นสถานที่ทำการผลิต โดยมีรูปแบบการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดองค์กร พบว่า มีการจัดรูปแบบอย่างง่าย คือ มีประธาน รองประธาน เลขา เภรัญญิก และประชาสัมพันธ์
2. รูปแบบทางการตลาด พบว่า ใช้รูปแบบการค้าส่งเป็นหลัก ในลักษณะของการรับจ้างผลิตตามคำสั่งจากพ่อค้าคนกลาง
3. รูปแบบการผลิต พบว่า ใช้รูปแบบการตัดเย็บด้วยเทคนิคพื้นฐานทั่วไป ยังไม่มีการใช้เทคนิคพิเศษ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า
4. รูปแบบการเงินบัญชี พบว่า ทางกลุ่มยังไม่มีรูปแบบในการจัดการทางการเงินและบัญชี ที่ถูกต้อง มีเพียงการบันทึกการขายการรับจ่ายเท่านั้น

การศึกษาศักยภาพของกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง

เป็นการศึกษาถึงคุณสมบัติและความสามารถของกลุ่มที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดการพัฒนาของกลุ่มในการพัฒนาธุรกิจชุมชนให้เจริญก้าวหน้า ทีมวิจัยจึงได้พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่ม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยจากประธานกลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่ม ทั้งนี้สามารถแบ่งการศึกษาศักยภาพออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ศักยภาพด้านการบริหารจัดการ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มมีลักษณะการผลิตรวมกันและสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งกลุ่มมีการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 การบริหารกลุ่ม พบว่า กลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดงมีการบริหารองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการตั้งคณะกรรมการและปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน

1) การประชุมจัดตั้งกลุ่มและปรึกษาหารือภายในกลุ่ม โดยมีการสรุปผลการประชุมในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) กลุ่มมีการกำหนดกฎระเบียบสำหรับสมาชิกภายในกลุ่มโดยสมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มโดยแบ่งหน้าที่ตามความสามารถ เช่น การตัด การเย็บ การสอย การบรรจุภัณฑ์

3) สมาชิกมีความเชื่อมั่นต่อผู้นำและคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่บริหารงานว่า มีความสามารถในการจัดการกลุ่มได้เป็นอย่างดีและเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มสวัสดิการให้แก่สมาชิก

4) กลุ่มมีความสามัคคี มีความเข้มแข็ง และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี

1.2 ความพึงพอใจในการบริหารจัดการ พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจกับผลการดำเนินงานของกลุ่ม โดยส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีโอกาสพบปะพูดคุยกันทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน และยังสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนได้อีกด้วย

1.3 แนวทางการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มมีการพิจารณาแนวทางที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกัน โดยมีการกำหนดกฎระเบียบของกลุ่มร่วมกันไว้เบื้องต้น ดังนี้

1) สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มตัดเย็บบ้านดอกแดง ต้องมีความเต็มใจตั้งใจจริงในการเข้าร่วมกลุ่มและมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2) สมาชิกทุกคนต้องสะสมเงินออม เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและรับเงินปันผลปีละ 1 ครั้ง

3) สมาชิกทุกคนต้องมีหน้าที่ในกลุ่ม ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่กันทำตามความถนัด และมีค่าตอบแทน

1.4 วัตถุประสงค์การก่อตั้งกลุ่ม พบว่า กลุ่มได้มีการตั้งวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1) สนับสนุนกิจกรรมการใช้เวลาว่างของกลุ่มสตรีให้เกิดประโยชน์

2) ส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่กลุ่มอาชีพสตรีแม่บ้าน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นบนพื้นฐานพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียง

3) ส่งเสริมการรวมตัวของกลุ่มอาชีพสตรีแม่บ้านและชุมชน เพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ร่วมกันและความสามัคคีในชุมชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืนของชุมชนและสังคม

1.5 การขอรับการสนับสนุน กลุ่มมีศักยภาพและความเข้มแข็งเพียงพอในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น จากเทศบาลตำบลสง่าบ้าน ในด้านการสนับสนุนงบประมาณ หรือวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลต่างๆ และการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดอยสะเก็ด ในด้านข้อมูลและเจ้าหน้าที่ เพื่อประสานงานกับกลุ่ม

2. ศักยภาพด้านการผลิต

จากการศึกษา พบว่า ประธานกลุ่มมีพื้นฐานในการตัดเย็บที่ดี ทำให้สามารถปรับรูปแบบของผลิตภัณฑ์ได้หลากหลาย ทำให้กลุ่มมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพในการผลิตที่ดี นอกจากนี้กลุ่มยังได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ได้แก่

2.1 การฝึกอบรม ทางกลุ่มได้มีการเข้าร่วมการฝึกอบรมกับทางหน่วยงานทางราชการที่สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีทักษะพื้นฐานในการตัดเย็บที่ดี สามารถพัฒนาศักยภาพในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ได้รวดเร็ว

2.2 ความตั้งใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทางกลุ่มมีความตั้งใจและมีแผนที่จะนำผลิตภัณฑ์ที่ทางกลุ่มผลิตขึ้นมา ไปขึ้นทะเบียนสินค้าโอท็อป (OTOP) แลเข้าร่วมการจัดระดับสินค้า ทั้งนี้ทางกลุ่มมีความตั้งใจเบื้องต้นที่จะประกวดให้ได้ในระดับ 4 ดาว

2.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มที่สูงมากขึ้น โดยเน้นในเรื่องของการออกแบบ และการพัฒนารูปแบบสินค้าให้ทันสมัย

2.4 กำลังการผลิต ทางกลุ่มจะมีความสามารถในการผลิตที่สูงในช่วงที่สมาชิกว่างจากฤดูกาลทำนา ทำสวน ส่งผลให้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้นตามวัฏจักร ทางการเกษตร หากมีการจัดการที่ดี เชื่อว่าทางกลุ่มจะสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้มากขึ้น

2.5 ทางกลุ่มได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ในผลิตภัณฑ์ประเภทรองเท้าผ้า และได้รับการคัดสรรในระดับ 2 ดาว

3. ศักยภาพด้านการตลาด

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์พื้นฐานในการตัดเย็บทำให้สามารถผลิตสินค้าได้ตามคำสั่งซื้อ และกลุ่มมีช่องทางการจำหน่ายหลักผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้กลุ่มมีโอกาสในการที่จะพัฒนาตลาดในช่องทางการจัดจำหน่ายใหม่ ๆ และมีโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสนองตอบต่อผู้บริโภคในกลุ่มที่ยังเข้าถึง โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนศักยภาพด้านการตลาด ได้แก่

3.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย ทางกลุ่มมีช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง และผ่านทางกลุ่มโอท็อป (OTOP) ดอยสะเก็ด ทำให้กลุ่มมีโอกาสในการพัฒนาช่องทางการตลาดใหม่ ๆ

ในเชิงรุกมากขึ้นซึ่งเป็นช่องทางที่เข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง เช่น ตลาดนัด ถนนคนเดิน การเสนอสินค้าตามงานเทศกาลต่าง ๆ ห้างสรรพสินค้า และการเปิดช่องทางการขายในเขตพื้นที่ใหม่ เป็นต้น

3.2 ผลិតภณัฑ์ ทางกลุ่มมีผลิตภณัฑ์ที่ทำการจำหน่ายในปัจจุบันอยู่ไม่กี่รูปแบบ เช่น รองเท้าผ้าใ้ในบ้าน ที่นอนปิกนิก กระเป๋าใ้เหรียญ และเสื้อผ้า เป็นต้น ซึ่งเป็นผลิตภณัฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มน้อย ทางกลุ่มจึงมีโอกาสในการพัฒนารูปแบบผลิตภณัฑ์ใหม่ที่หลากหลาย รวมทั้งการปรับปรุงวัตถุดิบใ้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเพื่อเข้าสู่กลุ่มตลาดเป้าหมายใหม่ใ้ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ทางกลุ่มยังมีโอกาสในการพัฒนาตราสินค้จากจุดเด่นของกลุ่ม จึงเป็นโอกาสที่สำคัฎที่ทางกลุ่มจะใ้ร่วมกันพัฒนาตราสินค้ของกลุ่ม

3.3 ราคา เนื่องจากเดิมทางกลุ่มทำการจำหน่ายผ่านพ่อค้คนกลางเป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถตั้งราคาเองได้ หากทางกลุ่มสามารถพัฒนาช่องทางการตลาดใหม่ได้ ด้วยผลิตภณัฑ์ที่มีรูปแบบที่ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด จะทำให้ทางกลุ่มสามารถตั้งราคาขายที่เหมาะสมได้

3.4 การส่งเสริมการขาย ปัจจุบันทางกลุ่มยังไม่มีสื่อในการส่งเสริมการขายที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็น นามบัตร แผ่นพับ ป้ายกลุ่ม ตราสินค้ ป้ายโฆษณา และสลาทิตผลิตภณัฑ์ของกลุ่ม ทำให้ทางกลุ่มมีโอกาสในการพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมการขายใ้มากขึ้น

4. ศัคยภาพด้านการเงิน

จากการศัคษา พบว่า การจัดหาแหล่งเงินทุนของกลุ่มเป็นการระดมทุนจากแหล่งเงินทุนระยะยาว โดยสมาชิกกลุ่มใ้ลงหุ้นเป็นเงินตามกำลังทรัพย์ของแต่ละคน ซึ่งสมาชิกบางส่วนก็ จะซื้อหุ้นเพิ่มหรือนำเงินปันผลมาลงหุ้นเพิ่ม นอกจากนี้ทางกลุ่มยังใ้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลสง่าบ้าน (ปัจจุบันเป็นเทศบาลตำบลสง่าบ้าน) เพื่อเป็นทุนในการส่งเสริมด้านอุปกรณ์จักรเย็บผ้าของกลุ่ม ทั้งนี้กลุ่มใ้มีการตกลงกันเกี่ยวกับการเงินไว้เบื้องต้น ดังนี้

4.1 นโยบายในการลงทุน กลุ่มใ้มีการจัดระบบในการปันผลและสัคส่วนในการลงทุนจากผลประกอบการโดยแบ่งกำไรที่ใ้ ร้อยละ 20 เข้ามาจัดการในกลุ่มเป็นเงินทุนในส่วนของสมาชิกแต่ละคน

4.2 จ่ายเงินการปันผล ทางกลุ่มใ้ตัดเย็บบ้านดอกแดงใ้มีการร่วมกันร่างนโยบายในการจ่ายเงินปันผล โดยรายได้จากการจำหน่ายผลิตภณัฑ์ ส่วนหนึ่งจะหักเป็นต้นทุนการผลิตเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนต่อ และนำกำไรที่ใ้มาสะสมรวมกันทุก 3 เดือน ในส่วนของกำไรใ้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ร้อยละ 20 หักเข้ากองทุนหมุนเวียนกลุ่ม และร้อยละ 80 เฉลี่ยจ่ายปันผลคั้ให้สมาชิกคนละเท่า ๆ กัน

4.3 กลุ่มมีการบริหารเงินทุนโดยใช้กำไรที่แบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนต่อ (reinvestment) เป็นทุนหมุนเวียน และกำไรสะสม ส่วนหนึ่งก็สามารถนำมาใช้ในการซื้อเครื่องจักรเพิ่มเติม

